

MARIBORSKI VEČERNIK

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejeman
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.408

„JUTRA“

Politični pabecki

Narodna skupščina

Včerajšnja seja Narodne skupščine se je pričela kmalu pred 12. uro. Poslanske klopi so bile popolnoma zasedene. Seja je potekla razmeroma mirno. Skupščini je predsedoval podpredsednik dr. Marikič. Vlada je za vse interpalacije opozicije sprejela zahtevano nujnost. Ko je interpeliral poslanec Želkovič notranjega ministra, ki pa ni bil navzoč, radi razpustitve občinskih uprav v Sloveniji in ko je hotel spregovoriti dr. Krek, je nastal takšen hrušč, da ni mogel govoriti. Radi tega je izjavil tajniku v zapisnik, da sprejema zahtevano nujnost. Pri izvolitvi odbora za proučitev resolucije o razdelitvi hrane pasivnim krajem ter razdvojitvi kmetov se je sprejela predložena sporazumna lista.

Proračunski osnutek.

V finančnem odboru je prevladalo mnenje, da naj manjšina in večina finančnega odbora določita svoje poročevalce za plenum.

Konferenca JNS.

Včeraj je bila v tajništvu JNS konferenca ožjega glavnega odbora, ki ji je predsedoval Nikola Uzunović. Konferenca se je popoldne nadaljevala in se je vršila debata, ki so se je udeležili med drugim dr. Uroš Krulj, dr. Slavko Sečurov, Ivan Pučelj, dr. Svetislav Popovič, Kosta Timarijevič, Jova Banjanin, Ignjat Štefanović, dr. Kosta Kumanudi in Pavao Matić. Sklenilo se je, da se JNS na vsej črti poživlji in da se tudi v skupščini osnuje poslanski klub JNS.

Zvišan banovinski proračun.

Osnutek proračuna Dravske banovine za 1936-37 izkazuje 27.327.000 dinarjev izdatkov, to je za 13.674.000 dinarjev več napram proračunu za leto 1935-36.

Dr. Hodža v Beograd.

Dne 22. t. m. pride v Beograd čehoslovaški ministrski predsednik dr. Hodža. Zadržal se bo tudi v Novem sadu in nekaterih krajih, kjer živijo Slovaki, ki mu pripravljajo prisrčen sprejem.

Pri Aci.

Miša Trifunović in dr. Laza Marković sta konferirala z Aco Stanojevičem v Knjaževcu dopoldne od 8. do 10. in popoldne od 3. do 6. O čem so razpravljali, trenutno ni znano.

Opozicija je suženj hrvatskega nacionalizma.

Ta trditve je izrekel v predvčeršnjem predavanju v dvorani Delavske zbornice v Beogradu socialistični vodja dr. Živko Topalović ob priliki predavanja o političnih pokretilih v Jugoslaviji.

Politična krstna slava.

V tradiciji nekdanje radikalne stranke je bila proslava krstne slave za praznik Treh Jerarhov, to je dne 12. februarja. Akcijski odbor JRZ, ki se priznava k dr. Stojadinoviću, je izdal okrožnico, da nima z družabnimi prireditvami, ki jih je napovedal mestni odbor JRZ, nikakšne zveze. Okrožnica se zaključuje s pozivom, da se pristaši JRZ omenjenih družabnih prireditev ne udeležijo.

»Hočemo kruha in svobode!«

Tako je dejal dr. Kostić na zborovanju pristašev izven parlamentarne opozicije v Starčevu v Južnem Banatu. Razen njega so še govorili dr. Slahter, inž. Matić iz Zemuna in narodni poslanec dr. Dušan Bošković.

Za milijardo frankov francoskega orožja za Rusijo

Šef rdeče vojske konferira v Parizu — Francoski komunisti proti francosko-ruskemu paktu in posojilu — Ratifikacija pakta osiguran?

PARIZ, 11. februarja. Šef štaba rdeče vojske maršal Tuhačevskij je prispel v Pariz v zvezi z ratifikacijo rusko-francoskega pakta. Druge informacije pa pravijo, da je prispel radi nabavke vojnega materiala pri francoski vojni industriji in bi naročila znašala za približno milijardo frankov, ki bi jih Rusija izplačevala z obljubljenim francoskim posojilom.

PARIZ, 11. februarja. V zvezi s predloženim francosko-sovjetskim paktom, ki sta ga podpisala Laval in sovjetski poslanik Potemkin, so se zarisale ostre fronte. Zanimivo je, da so najhujši nasprotniki ratifikacije ravno levičarji ter se v tej smeri eksponira zlasti komunistični poslanec D'Auriola. Po drugih verzijah je ratifikacija pakta zalamčena. V finančnem odboru parlamenta je bila burna razprava v zvezi z nameravanim posojilom 800 milijonov frankov Sovjetski Rusiji. Senzacija je zbudila izjava komunista Ariole, ki je dejal, da bi francoski komunisti odbili posojilo sovjetski Rusiji, ako bi ga uporabila za nabavo vojnega materiala.

PARIZ, 11. februarja. V zvezi z debato o francosko-ruskem paktu se pričakujejo važne izjave Sarrauta in Flandina o francoski zunanji politiki. Desnica napoveduje ogorčeno borbo proti omenjenemu paktu. Kot govorniki so najavljeni vsi šefi političnih frakcij od najskerajneje desnice pa do komunistov.

Največji rebus je položaj pri Makali

Koncentracija abesinskih sil ob reki Šebeli — Poveljstvo prevzel sposobni Ras Marian — Angleški polkovnik glavni negušev svetovalec — Italija umika iz prometa tudi srebrn denar

BERLIN, 11. februarja. Vojaški strokovnjak »Frankfurter Zeitung« piše o vzhodnem afriškem bojišču, da predstavlja položaj pri Makali največji rebus. Italijanska poročila pravijo, da je maršal Badoglio v Makale. Abesinci pa poročajo o pomanjkanju hrane za italijansko posadko, ki ji morajo italijanska letala metati iz zraka življenske potrebščine v omotih. Vsekakor dela Italijanom velike preglavice abesinska guerilska vojna taktika.

LONDON, 12. februarja. United Pres poroča, da zbirajo Abesinci na južnem bojišču ob reki Šebeli vojne sile, da bi zadali usoden udarec najobčutljivejši točki Grazianove vojske. Poveljstvo je prevzel nad temi abesinskimi oddelki eden najspodobnejših abesinskih vojskovodil Ras Marin. Maršal Badoglio je brzojavil v poročilu 119, da ni niti v Somaliji, niti v Eritreji nič novega.

DJIBUTI, 11. februarja. Agencija »Stefani« poroča, da je sedaj glavni svetovalec abesinskega cesarja, ki se nahaja v Dessie, angleški polkovnik Solt.

RIM, 11. februarja. V smislu odloka finančnega ministra se umaknejo iz prometa metalni srebrni kovanci 5 lir, ki se bodo zamenjali s papirnatiimi boni.

RIM, 11. februarja. Po uradnem italijanskem poročilu je na abesinskih frontah padlo v januarju 427 častnikov, podčastnikov in vojakov. 396 jih je umrlo radi bolezni. Za 16 ni nobenega sledu.

Miniranje locarnskega pakta

Italija naj se odreče locarnskemu paktu, da potem Nemčija lahko likvidira obveznost poreske demilitarizacije?

LONDON, 11. februarja. »Daily Telegraph« poroča iz Berlina, da se med Berlinom in Rimom vodijo skrivnostna pogajanja, v smislu katerih se obravnava možnost izstopa Italije iz kroga podpisnic locarnskega pakta, kar bi Nemčiji dalo povoda za likvidacijo obveznosti glede demilitarizacije Porenja. Italija bi bila bojda pripravljena to storiti, če bi Nemčija pokazala prijateljsko gesto napram Rimu. Hitler si pomišlja, da se ne zameri Angliji.

PARIZ, 11. februarja. »Matin« piše v zvezi z razgovori dr. Hodže, da obstoja načrt, da bi se projektirani podonavski pakt zamenjal z razširjenjem locarnskega pakta z določbami glede načela kolektivne varnosti. Avstrija ne bi imela proti temu načrtu ničesar.

V Siriji teče puntarska kri

JERUZALEM, 11. februarja. Splošna stavka, ki traja že tri tedne, je zavzela vso Sirijo. Oblasti so zapre sirijsko vseučilišče v Damasku. Visokošolci so povzročili krvave incidente v Damasku, Homsu in Himi. Več demonstrantov je bilo ubitih, veliko stražnikov pa ranjenih. Vzroki so v nezadovoljstvu Arabcev. Gre za nevarno propagando tajne organizacije proti Franciji, pa tudi Vel. Britaniji, saj so demonstrantje hoteli v Damasku navaliti na britanski konzulat. Pričakuje se, da se bo v Siriji proglašilo v par dneh obsedno stanje.

LONDON, 11. februarja. Krvavi nemiri so bili tudi na Zanzibaru. Okoli 100 Arabcev je bilo aretiranih ter odpremljenih na parnik »Kalifa«.

Okna v svet

Zmešnjava v Grčiji

ATENE, 11. februarja. Konzultacije za rešitev vladne krize niso prinesle doslej uspeha. Nenadna smrt generala Kondylisa je položaj le še bolj zaostila in komplicirala. Kralj Jurij je povabil za jutri k sebi šefe političnih skupin, da prouči možnost nacionalne koncentracijske vlade z nadstrankarskim obiležjem. Izgledi na uspeh so pičli, ker vztrajajo venizelisti pri zahtevi, da se vsi pri marčnem puču soudeleženi častniki in uradniki zopet sprejmejo v državno službo, dočim zahtevajo monarhisti iztrebljenje vseh republikanskih elementov iz vojske. Za slučaj neuspelega poskusa, bi sledila uradniška vlada, ki bi parlament razpustila in razpisala nove volitve.

KNEZ NAMESTNIK SE JE VRNIL.

BEOGRAD, 11. februarja. Po obiskih v Londonu in Parizu se je Nj. Vls. knez-namestnik Pavle vrnil včeraj dopoldne s spremstvom v Beograd, kjer mu je bil pri rejen na kolodvoru slovesen sprejem.

V BRITANSKI VLADI POKA.

PARIS, 11. februarja. Včerajšnja »Morning Post« poroča v zvezi s programom velike angleške oborožitve tudi o predstoječi rekonstrukciji angleške vlade. V tem primeru bi izpadla iz vlade minister mornarice in minister letalstva. Na njuna mesta bi prišla v vlado sir Hoare in Winston Churchill.

ŠVEDI KUPUJEJO V NEMČIJI BOMBARDERJE.

STOCKHOLM, 11. februarja. Listi poročajo, da se muči v Nemčiji švedska strokovna komisija, ki proučuje neke nove vrste nemških bombarderjev. Komisija si bo izbrala nekaj vrst, ki jih bo švedska vlada odkupila obenem s pravico gradnje v domačih tvornicah.

ODBOR ZA ZAŠČITO NEMŠKE KRVVI.

PARIS, 11. februarja. Iz Berlina poročajo: Pri ministrstvu za notranje zadeve je ustanovljen »Stalni odbor za zaščito nemške krvi«. Omenjeni odbor bo imel pravico kot zadnja inštanca odločevati v vseh spornih vprašanjih, ki se pojavljajo radi dokazov o arijskem poreklu pri ženitvah v Nemčiji. Za predsednika odbora je imenovan državni tajnik dr. Viljem Stukart.

MISSISSIPPI POPLAVLJA.

NEWYORK, 11. febr. »United Press« poroča o ostri zimi in grozečih poplavih v srednjem zapadu. Mississippi narašča in je že ponekod prestopil bregove ter se razlila po obljubljenih dolinah. V državi Georgia so morali urediti taborišča za več tisoč ljudi, ki so morali zbežati pred uničujočimi vodami.

MISTERIOZNA EPIDEMIJA V BRAZILJI.

RIO DE JANERO, 11. februarja. Avas poroča, da se je pojavila v kokrajini Santa Rema misteriozna epidemija, katere kili zdravniki doslej še niso mogli ugotoviti. Epidemija je zahtevala že ogromne človeške žrtve.

♦♦♦♦♦
„Cuvaite Jugoslavijo!“
♦♦♦♦♦

Marsejski proces

Obsodba bo najbrže izrečena že danes

Včeraj se je ves dan nadaljevalo zasliševanje prič proti marsejskim zločincem. Prvi je bil včeraj zaslišan policijski komisar Houdaux, ki je v Fontainebleauju razkrinal v nekem Mahnyju zločinca Mija Kralja. Usodnega dne je Kralj zapustil Aix in se s Kvaternikom podal v Marsej, kjer sta se oba sestala s Kelemenom in neko žensko. Kvaternik je Kralju in Kelemenu izročil vsakemu po 1500 frankov, samokrese, bombe in municijo. Tik

pred atentatom pa si je Kralj premislil in pobegnil v Evian. Med braniteljem Saint Aubanom in predsednikom je nastal nesporazum zaradi nagrade zločincem, ker je zagovornik vztrajal pri trditvah, da ljudje, ki pripadajo organizaciji teroristov niso zločinci. Razprava je bila sinoči prekinjena in se je nadaljevala danes dopoldne. Obsodba bo najbrže izrečena že drevi.

Kulturni razgledi

„Trafika“ v Narodnem gledališču

V soboto 8. t. m. je bila v mariborskem Narodnem gledališču premiera znane petdejske veseloigre Ladislava Busa Feketeja »Trafika njene ekselence«. Omenjena veseloigra je zlasti na Dunaju doživela lep uspeh. Ob zaključku lanske sezone se je uprizorila v tukajšnjem gledališču, in sicer je bila predstava izven abonmaja. Namenjena je bila v prid penzijskemu fondu organizacije gledaliških igralcev. Da se zatrpja vrzel radi nenadne obolenosti nekaterih članov operetnega ansambla in odpovedane premiere »Plesa v Savoyu«, se je poživila »Trafika njene ekselence«. Predstava je bila namenjena abonentom reda A, od katerih so mnogi nedvomno že lani videli to veseloigro, in bo še sledila za ostale abonmaje. Prav gotovo je, da ni v interesu ustvarjanja neke gledališča naklonjene miselnosti, ako se v tako kratkih presledkih obnavljajo že znane stvari. Ta ugotovitev je bila potrebna v interesu gledališča samega. Pri opereti ni stvar tako delikatna.

Sobotna premiera je bila v znaku lanske uprizoritve in lanskega stila ter nivoja. Vodilne vloge so zaživele v pretežno lanski zasedbi, le generalico, ki jo je lani temperamentno prikazovala št. Dragutinovičeva, je topot mirneje interpretirala M. Zakrajškova. Opravila je

svoj posel dobro in v skladu s celotnim zamislekom.

»Delo proti tuberkulozi.« Protituberkulozna zveza v Ljubljani, Čopova cesta št. 1, izdaja pod tem naslovom svoje lastno glasilo, katero prinaša temeljite informativne članke o protituberkuloznem gibanju vsega sveta s specialnim ozirom na našo kraljevino, predvsem pa na dravsko banovino. Glasilo je velike važnosti za vse zdravnike, občinske uprave, šolska vodstva itd. in ga je Kraljevska banska uprava dravske banovine že priporočila tudi šolam. Isto je storil tudi ordinariat v Ljubljani. Vsi navedeni bi se morali naročiti na »Delo proti tuberkulozi«, ki stane celoletno za štiri obširne številke Din 10, t. j. znesek, katerega gotovo vsak zmore. — Naroča se pri upravi Ljubljane, Čopova cesta 1 (Delavska zbornica).

Gledališke novice. V torek, 11. t. m. bo ponovitev veseloigre »Trafika«. — Prihodnja uprizoritev zabavne in uspele komedije, ki je zlasti dandanašnji še prav aktualna, »Kariera kancista Wizinga«, bo v četrtek 13. t. m. za red A. — »Ples v Savoyu«, to najpopularnejšo opereto zadnjega časa, pripravljajo ter se vrše zanjo poslednje skušnje. Premiera bo v kratkem. Za to opereto so nabavili nove dekoracije in nove kostume. Režiser in koreograf je A. Harastovič. — V najkrajšem času gostuje v operetah »Veseli kmetič« in »Bajadera« bivši priljubljeni tenor mariborske operete »Ciril Bratuž, sedaj član beograjske opere.

Štanijske fronte

Mesarji in klobasičarji za svoje pravice

K občnemu zboru Udruženja mesarskih in klobasičarskih mojstrov

Redna letna skupščina Udruženja mesarskih in klobasičarskih mojstrov v Mariboru se je letos vršila v Ptuj v dvorani gostilne ge. Zupančič. Skupščini je prisostvovalo 67 članov, vodil pa jo je predsednik združenja g. Tavčar Anton iz Maribora. Ob otvoritvi je pozdravil kot zastopnika občine Ptuj g. Berlič Joška, ki je zastopal tudi obrtno društvo za Ptuj in okolico, zastopnika Zbornice obrtno združnega nadzornika g. Založnika Ignacija, zastopnika Okrožnega odbora predsednika g. Bureša Franja in narodnega poslanca g. Brenčiča. Izčrpano tajniško poročilo, ki ga je podal tajnik g. Novak, navaja, da je imelo združenje 267 članov, 154 pomočnikov in 61 vajencev, številne zahteve mesarskih in klobasičarskih mojstrov v izboljšanje njihovega gospodarskega položaja, odločbo upravnega sodišča, da spadajo tudi mesarski mojstri med male pavšalirane obrtnike, da postanejo živilski obrti koncesijonirani in se veže ustanavljanje novih obrtov na krajevno potrebo, o delu uprave in pisarne, o potrebi naročitve štanijskega glasila »Zagrebški mesarski vjesnik« in končno izraža zahvalo Zbornici in Zvezi združenj in odsekov mesarjev dravske banovine za pomoč, ki se je nudila pri reševanju mnogih vprašanj za izboljšanje položaja mesarskega stanu. Blagajniško poročilo izkazuje Din 36.551.74 dohodkov in izdatkov Din 30.992.59 in prebitka Din 5.559.15, skupno premoženje združenja znaša Din 24.018.15. Po poročilu člana nadzorstvenega odbora g. Radi Antona se računski zaključek za leto 1935, soglasno odobri in podeli razrešnica upravi in nadzorstvenemu odboru. Prav tako se je soglasno odobril proračun za leto 1936, ki izkazuje dohodkov Din 25.700 in rav-

no toliko izdatkov. Pri volitvah so izvolili soglasno za predsednika g. Tavčar Ant., za podpredsednika g. Fidler Jerneja za člane uprave gg. Bahe Fr., Serdinšek Blaža, Pavešič Štef., Draž Josipa, Bencik Iv., Uebeleis Henrika, Pirš Vinca, Hole Matijo, Škerlec K. in Pernat Vinka, za namest. Aleš Otmarja, Fijan Rudolfa, Verglez K., Zalokar Martina, Vombek Ivana, Plahuta Jožefa, v nadzorstveni odbor Radi Anton, Zokaly Josip, Urban Franc, za namestnike pa Polanec Ivan, Marinič Edvard in Flis Anton, v častni odbor Hohnec Franc, Tavčar Ant., Vombek Ivan, Wagrاندl Julij, Serdinšek Blaž v pomočniški izpraševalni odbor Pernat Vinko, Podgoršek Franc, Fidler Jernej, Tavčar Anton, Radi Anton, Serdinšek Blaž, Smode Franc in Bencik Iv. in za delegate v Okrožni odbor Tavčar Anton, Žilavec Julij, Smode Franc in Fidler Jernej. Pri slučajnostih so vsi navzoči zastopniki priznali uspešno delovanje združenja in želeli, da tudi v bodoče deluje s pridom v korist svojega članstva. Nato so se oglašali člani v raznih zadevah. Zborovanje, ki je trajalo skoraj tri ure, je zaključil predsednik z zahvalo vsem navzočim za udeležbo.

Rokodelstvo v stiski

Zborovanje mizarjev v Ptuj.

Ob navzočnosti nad polovice članstva je izvršilo v nedeljo 9. t. m. svojo redno letno skupščino Združenje mizarjev v Ptuj. Združenje, ki šteje 122 članov in pripadnikov, je v danih prilikah prav pridno skrbelo za interese članstva in podvig izobrazbe naraščanja. Računski zaključek izkazuje Din 4.463.75 izdatkov in Din 2.447.23 čiste zadruške imovine.

Proračunani izdatki so se odobrili z vsoto Din 4.550.—. Izvršile so se ob številni udeležbi članov letos tudi volitve uprave in nadzorstva za nadaljnjo 3letno dobo in so izvoljeni v upravo dosedanj predsednik Murko Ljudevit kot predsednik, Damiš Franjo kot podpredsednik, Matjašec Štefan, Podgoršek Ivan, Širec Albert in Žunkovič Maks kot člani. V nadzorstvo pridejo Hrženjak Franjo, Kanceler Franjo in Sagadin Joško. Za predse-

nika častnega odbora se je izvolil Ambrož Franjo. Ob zaključku obširne razprave glede vajenskih razmer v združenju je skupščina v imenu Okrožnega odbora pozdravil Munda Alojz iz Maribora, v imenu ZTOI pa obrtnozadružni nadzornik Založnik, ki je v daljših izvajanjih razložil današnji gospodarski položaj rokodelstva in opozoril na pota, po katerih se more položaj obrtništva izboljšati.

Mariborske in okoliške novice

Tradicionalna Strossmayerjeva proslava

Zmagovit nastop naše šolske mladine, organizirane v Pomladkih JS

Preteklo nedeljo popoldne so priredili Pomladki Jadranske straže mariborskih šolskih zavodov pod vodstvom krajevnega odbora Jadranske straže tradicionalno proslavo vladike Josipa L. Strossmayerja v veliki unionski dvorani. Proslave se je udeležilo številno narodno občinstvo in so bili navzoči tudi predstavniki mariborskih državnih, vojaških, cerkvenih in samoupravnih oblasti kakor tudi ravnatelji vseh mariborskih učnih zavodov s proforskimi in učiteljskimi zbori. Spored tradicionalne Strossmayerjeve proslave je bil pester in bogat in ga je naša mladina izvajala v vse splošno zadovoljstvo ter žela za posamezne nastope viharno odobravanje. Prostorno galerijo pa je napolnila do zadnjega kotička šolska mladina, ki je dajala viharne dušek svojim nastopajočim tovarišem in tovarišicam.

Uvodoma je zaigral korajžno koračnico po narodnih motivih »Bratci veseli vsi« dijaški orkester pod vodstvom realnega gimnazijca M. Schönherja, orkester Pomladka Jadranske straže pa je pod vodstvom gimnazijca Rajka Sikotška izvajal Gervaisovo »Jadransko barkarolo« po motivih Hajdrihovega »Jadranskega morja«. Sledil je nato slavnostni govor gimnazijca Stanko Kocipra o Strossmayerju in Jadranu. V lepili in povezanih besedah je mladi govornik predstavil mladini duhovni lik enega največjih prosvetiteljev vladke Josipa Juraja Strossmayerja in veliko pomembnost sinjega Jadrana za našo dobo. Mešani zbor realne gimnazije je nato pod vodstvom prof. Josipa Ostrovskega zapel Gervaisovo himno Jadranske straže, Ipavčevo »Nulado« in Sattnerjevo »Na planine«. Mojsrsko je izvajal na klavirju gimnazijec Ciril Cvetko Rebikovo »Romano brez besed« in Levinovo »Humoresko«. Prav ta je navdušila navzoče tudi s svojim melodramom o Lepi Vidi učiteljica Helena Ivanuševa, ki jo je spretno spremljala na klavirju Jelisa Petričeva. Sledil je nastop mladinskega zbora real-

ne gimnazije, ki je pod vodstvom prof. Ostrovskega zapel Jenkovo »Na tujih tleh« in Juvančevo »Veseli pastir«. Mladino in starejše si je osvojil s svojim nastopom mladi realni gimnazijec Zvonko Davidč, ki je mojsrsko zaigral na violini Ružičevo serenado. Pod spretnim vodstvom prof. Lide Vedralove pa je mešani zbor učiteljske šole zapel Adamičovo »V snegu« in Premrlovo »Zdravico«. Lepa je bila tudi simbolična slika »V sapici lahni se valčki igrajo«, ki so jo izvajale učenke meščanske šole šolskih sester pod vodstvom s. Serafine. Prvi del pestrega sporeda je zaključil nastop mešanega zbora trgovske akademije pod vodstvom prof. Vasilija Mirka, ki je zapel Jenkovo »Barkarolo iz Pribislava in Božane« ter Lisinskega »Na gorah«.

Po kratkem odmoru je sledila zborna deklamacija s petjem, ki so jo izvajali dijaški klasične gimnazije pod vodstvom Mirka Simčiča. Vihar priznanja pa se ni mogel poleči ko je dijak učiteljske šole Oton Zunc ob klavirski spremljavi prof. Vedralove zapel Mokranjčev »Tri junaka«. Veliko pohvalo je žel nato zbor deške meščanske šole, ki je pod vodstvom strokovnega učitelja Vilka Šušteršiča nastopil s Križmanovo »Si so venci beli« in Premrlovo »O Adria!« — Króna bogatega sporeda pa je bil nastop dvanajststorične srednješolcev, ki so pod odličnim vodstvom realnega gimnazijca Tomislava Neraliča korajžno zapeli Devovo »Sem šel čez gmajnico« in Premrovo »Sedem si rožic...« z odličnim nastopom zbora dijakov inženirske dijaške čete, ki je pod Moletovim vodstvom zapel Šarfov »Ura« rusko narodno »12 robojnikov« in Hajdrihovo »Jadransko morje« je bila svečana Strossmayerjeva proslava, ki je zapustila nevenljiv vtis v mladih srcih, zaključena. Požrtvovalnim voditeljem posameznih nastopov moramo izreči javno pohvalo, vsem nastopajočim pa čestitamo k njihovim odličnim izvajanjem.

Z objavo romana »Maščevanje profesorja Kabaja« smo morali par dni radi nedavnih tehničnih težav prekiniti in prosimo cenjene čitatelje in naročnike oprostitve. — Uredništvo »Večernika«.

Smrtna kosa. V starosti 70 let je umrl na Aleksandrovi cesti 83 trgovec Anton Lampo. Žalujočim iskreno sožalje!

Spremembe v občinah. V občini Orešje, srez Dolnja Lendava, je bila razrešena občinska uprava v celoti.

Rotovške stvari. Sredi januarja je bila mestna občina odpustila 25 do 30 občinskih delavcev. Te dni so jih sprejeli nazaj, toda mesto 3.50 Din od ure, ki so jih doslej prejeli, bodo dobili 2.50 Din od ure.

Iz banovinske službe. Dolgoletni mnogozaslужni ravnatelj banovinske kmetijske šole pri Sv. Juriju ob južni železnici inž. Petkovšek je premeščen za sreskega kmetijskega referenta v Mursko Soboto.

Slovo železniškega direktorja g. Cugmusa. Kakor doznavamo, pripravljajo slovenski železničarji svojemu priljubljenemu odhajajočemu direktorju gospodu Cugmusu impozantno odhodnico, ki se bo z ozirom na pričakovani velik naval njegovih čestilcev vršila v soboto, dne 15. t. m. v dvorani na Taboru. Mariborske železničarje in številne osebne prija-

telje širom Slovenije popularnega gospoda direktorja že sedaj opozarjamo na to prireditve.

Komanda mesta v Mariboru javlja, da se vrši za vse rez. častnike, stanujoče v Mariboru in okolici, obvezno predavanje v prostorih bivšega kina »Apolo« v četrtek, dne 13. t. m. od 20. do 22. ure. Predavanje je obvezno za vse rez. častnike, ki so po svojem voj. razporedu odrejeni za vodnike, komandirje čet, baterij in eskadron ter komandante bataljona ali divizijona. Kdor bi bil iz kateregakoli vzroka ta dan zadržan, je dolžan to pravočasno pisмено javiti neposredno komandantu mesta.

Davčne zadeve. Dne 15. februarja 1936 poteče skrajni rok za plačilo v I. četrtletju 1936 v plačilo dospelo zgradarine, pridobnine, pavšalnega davka na posl. promet in luksuz, rentnine, družabnega davka in vojnice. Rentnina po čl. 71. zak. o nep. davkih zapade v plačilo 14. februarja 1936. Davčne zavezance poziva davčna uprava, da poravnajo davke do tega dne, ker se bode po poteku tega roka uvedlo izvršilno postopanje, odnosno prisilna izterjava ter računali eskucijski stroški in zamudne obresti.

Vremenske zadeve. Oster mraz, predvsem v višjih legah. Mnogokje v Alpah, zlasti na jugovzhodu, bo bržčas snežilo.

GRAJSKI KINO. Od danes dalje najlepši film

»ČRNE ROŽE«.
Willy Fritsch in Lillian Harvey igrata do-
vršeno glavni vloži v tem nemškem vele-
filmu.

Kino Union. Sijajna veseloigra, polna
dunajskega humorja »Na poslednji posta-
li«, Paul Hörbiger, Maria Andergast, Hans
Moser.

Narodna gledališče

REPERTOAR.

Torek, 11. februarja ob 20. uri »Traika«.
Red C.

Sreda, 12. februarja: Zaprt.

Četrtek, 13. februarja ob 20. uri: »Karie-
ra kancista Winziga«. Red A.

Premiera »Plesa v Savoyu« bo v krat-
kem. To opereto je uglasbil eden najplo-
dovitejših sodobnih operetnih komponi-
stov Paul Abraham. Čigar dela dosežajo
povsod izvrstne uspehe ter je zlasti »Ples
v Savoyu« ena najpopularnejših operet
zadnjega časa. V glasbenem delu prevla-
duje pretežno plesni ritem, vsebinsko je
opereta razgibana in zabavna. Režiser in
koreograf (plesi igrajo pri tej uprizoritvi
veliko ulogo) je Anton Harastović. Sode-
lujejo Udovičeva, Barbičeva, Starčeva,
Savinova, Gorinškova, Zakrajškova, San-
cin, Harastović, Verdonik, Gorinšek, P.
Kovič, Furijan, Blaž, Nakrst in drugi. Za
to opereto so se nabavile nove toalete in
deloma novo scenarijo.

Starešinski sestanek »Jadrana« in »Tri-
glava« v Mariboru se vrši danes v torek
ob 20. uri v hotelu »Orel« z dnevnim re-
dom: nadaljevanje debate o problemu Pri-
morcev in Korošcev.

Zbor mariborskih planincev. Drevj ob
pol 20. uri bo v lovski sobi hotela »Orel«
letni redni občni zbor mariborske po-
družnice Slovenskega planinskega dru-
štva. Na dnevnem redu so to pot razen
običajnih poročil tudi volitve novega od-
bora. Vsi planinci vabljeni.

Slovensko obrtno društvo v Mariboru.
Obrtništvo Maribora vabi vse tovariše
in prijatelje obrtništva na svoj družabni
večer s plesom, ki se vrši v soboto, 15.
februarja t. l. v Zadrugi gospodarski
banki v Mariboru, Aleksandrova cesta.
Začetek ob 20. uri. Čisti dobiček je na-
menjen za ustanovitev Obrtniškega do-
ma.

V soboto vsi v Narodni dom na Pri-
morski ples!

Občni zbor Dijaške kuhinje v Mariboru
se bo vršil v sredo 19. t. m. ob 17.30 v
prostorih Dijaškega doma. Spored: 1.
poročilo odbora, 2. poročilo preglednikov,
3. volitev novega odbora, 4. slučajnosti.

Železniški upokojeanci in vdove, člani
Nabavljalne zadruge želez. uslužbencev
v Mariboru in bližnji okolici, naj dvigne-
jo glasovnice za volitve delegatov v ča-
su do 14. II. 1936 dnevno od 3. do 5. ure
popoldan v prodajalni Frankopanova ul.
34. Kdor se ne želi osebno udeležiti vo-
litev, lahko odda svojo glasovnico 17. in
18. februarja od 9. do 12. ure popoldne
in od 3. do 6. ure popoldne v Delavski
zbornici, Sodna ul. 9 III., kjer se bodo
tudi izvršile reklamacije.

Plezalna tehnika — moderni pripomočki
sodobnega plezalca je naslov IV. pred-
avanju alpinistične šole SPD Maribor. Pre-
dava znani alpinist in plezalec, znan iz
filma »V kraljestvu Zlatoroga«, Zupančič
Uroš. Predavanje se vrši v sredo 12. tm.
ob 20. uri v dvorani Ljudske univerze.
Po končanem predavanju po predavatelju
vsem interesentom na razpolago ter bo
praktično pokazal in pojasnil manipulaci-
jo z vrvmi, klini itd.

Drago Roglič je daroval mesto venca
na krsto blagopokojnemu g. Antonu Hre-
nu 100 Din za Učiteljski dom v Mariboru.
Znesek naj se dvigne v naši upravi.

Položaj na planinah. »Putnikova« vre-
lenska poročila pravijo: Mariborska ko-
ča in Pohorski dom ob 7. zjutraj: — 14.
jasno, 4 cm pršiča na podlagi 20. Senjor-
jev dom: — 15. mirno, jasno, 5 cm nove-
ga pršiča na podlagi 100. Peca: — 16.
jasno, 3 cm novega pršiča na podlagi 100.
Peca: — 16. jasno, 3 cm novega pršiča
na podlagi 110. Rimski vrelec: — 18. mir-
no, jasno, 10 cm novega pršiča. Smuka
povsod idealna.

Rekrutacija mladeničev tujcev. Na-
borni obvezniki, roj. v letih 1909—1916,
ki stanujejo v Mariboru, niso pa v Ma-

ribor pristojni, in se vendar želijo ude-
ležiti nabora v Mariboru, se pozivajo, da
se zglase v mestnem vojaškem uradu.
Slomškov trg 11, desno, soba št. 4 med
uradnim časom, a najdalje do 25. t. m.
S seboj je vzeti domovinski list ali po-
trdilo o začasni nesposobnosti ter 5 in
20 Din kolek za prošnjo, da se od pri-
stojnih voj. okrogov pribavi dovoljenje.
Naborni obvezniki, ki stanujejo v Mari-
boru in so pristojni v najbližnje okoliške
občine, naj teh prošnji ne vlagajo, ker
se morajo udeležiti nabora s pristojnimi
občinami, za katere bo rekrutna komi-
sija tudi poslovala v Mariboru.

Mojstrska izpitna predavanja. Dne 10.
tm. so se začela predavanja v XVII. moj-
strskem izpitnem tečaju. Za predavanja
se je takoj prvi večer prijavilo nad 70
udeležencev. Ker prihajajo kakor v vseh
dosedanjih primerih še naknadne prija-
ve, lokal pa ne pripušča večjega števila
udeležencev, se interesentje obveščajo,
da je v ta tečaj sprejemanje nadaljnjih
udeležencev zaključeno in se bodo na-
daljne prijave vpisale za nov tečaj, ki bo
razpisan takoj, ko bo število nadaljnjih
prijav doseglo 30.

Vojaški beguni. Jurij Holob, Jurij We-
ber in Josip Takacz so te dni kanili skri-
vaj preko meje v Avstrijo. Vsi trije so
romunski vojaški beguni, ki so bili inter-
virani v Čakovcu. Ne meji pri št. lju
pa so jih zalotili ter odpeljali nazaj v
Čakovec.

Nočno lekarniško službo imata danes
v torek Minařikova in Königova leka-
rna, jutri v sredo Albaneževa in Vidmar-
jeva.

Zopet poledica. Včeraj je bil dan malih
nesreč, kar je pač predvsem posledica
novozapadlega snega. Tako je na spolz-
kih tleh padla pred Cankarjevo šolo 14
letna učenka Marija Španingerjeva in si
zlomila desno nogo nad kolenom. Ne-
srečo je imel tudi 30 letni slikar Tonček
Sajko, ki si je pri padcu zlomil desno ro-
ko v zapestju. Nogo si je poškodoval tudi
19 letni praktikant Karl Korent. Vsi po-
škodovanci se zdravijo v mariborski bol-
nišnici.

Dva, ki sta padla s kolesa. Uradnik
Alojz Novak iz Krčevine je včeraj sredi
državnega mosta tako nesrečno padel s
kolesa, da si je pri tem poškodoval desno
roko. Ista nesreča se je pripetila tudi slu-
gu Rudolfin Kraliču, ki si je pri padcu s
kolesa zvil desno nogo. Oba ponesrečen-
ca sta v tukajšnji bolnišnici.

Tatvina in goljufija bivšega magistrat-
nega uslužbenca. Stara služkinja Terezija
Slana iz Plinarniške ulice je včeraj vsa
nesrečna prišla na policijo ter prijavila,
da ji je bivši uslužbenec socialno politi-
čnega oddelka mestne občine Franc Man-
ko ukradel iz postelje srebrno uro in jo
že lani ogoljufal za 8000 dinarjev, ki mu
jih je po dolgem nadlegovanju posodila,
in jih pa ni dobila več nazaj. Za njim
manjka vsaka sled.

Tatvina kolesa. Včeraj je neznan tat
ukradel z dvorišča gostilne na Pobrežju
prikrojevalcu Ivan Čeriču 1500 dinarjev
vredno kolo, ki je bilo registrirano z evi-
denčno številko 92000.

Ker se je s fantom sprla. Včeraj popol-
dne se je hotela 19letna delavka Veroni-
ka P. iz Studencev posloviti od življe-
nja, ker se je skregala s svojim fantom.
V obupu se je napila alkohola, da bi pa še
bolj zalego je napravila še par krepkih
požirkov očetne kisline. Poklicani reše-
valci so mladenko prepeljali v bolnišnico,
kjer so ji zdravniki rešili mlado življenje.

DRŽAVNA RAZREDNA LOTERIJA.

Dne 10. februarja pri žrebanju 5. razreda.
31. kola, so bili izžrebani sledeči dobitki:

Din 200.000:	14821
Din 100.000:	18308
Din 80.000:	70990
Din 40.000:	4463 15699 79622
Din 30.000:	30541 94111
Din 20.000:	55412
Din 10.000:	26284 42564 55667 64600 65256
92803	89684
Din 8000:	9185 12418 21484 22173 35416
49626	52190 54295 66017 66465 66830 66864
70928	74458 91306 94097 99077
Din 6000:	3699 3709 4646 16970 18444
23539	26033 27443 28066 32538 32702 38332
52302	53027 53528 54665 59748 63695 65524
68634	73098 77138 80667 86118 91569 95430
Din 5000:	12278 15724 18514 22827 54415
54895	55150 55312 57770 61664 62202 65359
73556	76293 76814 80816 86232 88899 89159
95292	

Bančna poslovalnica BEZJAK, Maribor,
Gospodarska ulica 25.

Skoljske vesti

Opozorilo smučarjem tekmo- valcem mariborskih društev

Smučske tekme za prvenstvo SKJ se
bodo vršile po že objavljenem sporedu.
Prireditveni odbor nužno opozarja vse
smučarje-tekmovalce (člane, članice, na-
raščaj), da se morajo podvreči pred tek-
mami zdravniškemu pregledu, ki bo v
društvenih prostorih Sokola matica v
Narodnem domu v četrtek 13. t. m. med

Domači razgledi

K elektrifikaciji Dravinjske doline

Informativni sestanki interesentov z zastopniki falsko elektrarne

Elektrarna Fala, ki ima razpredeno
svoje omrežje po pretežnem severnem
delu naše banovine, se je odločila za
novo velikopotezno akcijo s tem, da na-
merava podaljšati svoje električne vode
med drugim od Konjic proti Poljčanom
doli do Ptuja ter preskrbovati vse v tem
področju v poštevi prihajajoče kraje z
električno energijo. S tem bi bila izve-
dena elektrifikacija vseh krajev v Dra-
vinjski dolini in krajev konjiške okolice.
Z električno energijo bi bili na ta način
preskrbljeni vsi kraji, ki leže ob trasi
Konjice - Žiže - Loče - Poljčane - Stu-
denice - Makole - Ptuj. Poseben odsek
bi šel tudi v sosednje Laporje.

V vseh teh krajih so bili te dni infor-
mativni sestanki, ki so pokazali pri pre-
bivalcih mnogo zanimanja in razumeva-
nja. V četrtek 6. in v nedeljo 9. t. m. sta
se vršila dobro obiskana sestanka tudi
v Peklu in Poljčanah. Navzočim intere-
sentom je inženjer elektrarne Fale g.
Gregorič obširno razložil način in pogo-
je, kako naj bi se izvedla ta elektrifika-
cija, ako se bodo v poštevi prihajajoče

18. in 20. uro. Brez zdravniškega izkaza
ne bo nihče prepuščen k tekmovalju. —
Zdravo! — Odbor.

POZIV ČLANSTVU SOKOLA MATICE.

Vse članstvo Sokolskega društva Ma-
ribor-matica poziva uprava in načelni-
štvo, naj se zanesljivo udeleži rednega
letnega občnega zbora, ki bo v sredo
12. t. m. ob 20. uri v gornji mali dvo-
rani Narodnega doma. Udeležiti na obč-
nem zboru je dolžnost vsakega društve-
nega člana.

občine strinjale s pogoji E. F. in če se
bo prijavilo zadostno število odjemalcev.
Konzumenti bi imeli izvršiti na svoje
stroške samo dovod od zadnjega droga
krajnega omrežja pa do hiše, kakor
tudi števec in hišne inštalacije.

Čimprejšnja izvedba te akcije je zdaj
odvisna od odjemalcev. V Poljčanah si-
cer že obstoja elektrarna 30 let. In prav
radi tega so bila sprva tu mnenja, upo-
števaajoč socialni moment dosedanjega
podjetnika, glede nove elektrifikacije de-
ljena. Kakor pa smo informirani in je to
jasno izjavil tudi g. inženjer na sestanku
v Poljčanah, nima E. F. že obstoječim
podjetjem nikakor namena škodovati,
temveč hoče izvesti vso akcijo z njimi
sporazumno.

Pozdraviti je korak elektrarne Fala, da
se je končno odločila elektrificirati te
podeželske kraje. Pričakovati je tudi, da
bo imela ta elektrifikacija najugodnejši
upliv za razvitek gospodarstva in indu-
strije v teh krajih. Ko se prične z delom,
se bo omogočila zaposlenost in zaslužek
predvsem domačemu delavstvu.

Gospodarsko življenje

Revija prleške vinogradniške produkcije

Vinski sejem in razstava v Ljutomeru

Vinarska podružnica v Ljutomeru pri-
redi tudi letos, kakor že več let, običajni
vinski sejem in razstavo pri Zavratniku
v Ljutomeru, in sicer dne 3. marca 1936.
Ta dan je v Ljutomeru tudi kramarski in
živinski sejem ter se nudi obiskovalcem
tega sejma ugodna prilika, da posetijo
tudi vinski sejem. Nedvomno se bodo od-
zvali prijatelji dobre vinske kapljice od
blizu in daleč in prišli na poskušnjo pr-
vovrstnih vin iz ljutomerskega, gornje-
radgonskega in štrigovskega vinskega
okoliša. Otvoritev bo ob 9. uri dopol-
dne, zaključni se ob 20. uri zvečer.

Ljutomerčan je znan daleč po svetu;
zato so tudi dosedanja vinski seimi v Lju-
tomeru bili vedno dobro obiskani. Vino-
gradniki in kupci, kakor vsi drugi intere-
senti bodo tudi letos imeli na ta dan

ugodno priliko, da koristijo sebi in naši
vinoreji. Na izbiro bo bogata zaloga
vzorcev najboljših vin lanskega letnika
in starine. Gostilničarji se naj na tem
vinskem sejmu sami prepričajo o izvrstni
kakovosti in zelo ugodnih cenah prist-
nega vina iz ljutomerske okolice.

Prijave se sprejemajo v pisarni mest-
ne občine Ljutomer, ali naravnost na Vi-
narsko podružnico do 27. februarja 1936.
Vzorci vina, od vsake sorte tri buteljke,
se naj pošljejo do 1. marca t. l. v ome-
njeno pisarno. Vso razstavljeno vino se
bo dan preje po strokovnjakih ocenilo.
Za najboljša vina so predvidene tudi le-
tos priznanice in nagrade. Vložena je
prošnja za polovično vožnjo po železnici.
Rešitev se bo pravočasno objavila v
časnikih.

Iz življenja in sveta

KAKO SKRBIJO ČEHOSLOVAKI ZA BREZPOSELNE.

Delovna združenja brezposelne mladi-
ne sestavljajo neporočeni mladi ljudje
moškega spola. Delovni teden traja 40 ur
in 8 ur tedensko se porabi za oddih in
vzgojne namene, posebno za povzdigo
duha. Vsak delavnik ob 7.30. uri je zaj-
trk, potem tehnični vodje posameznih
oddelkov pojasnijo spored dela in ob
8. uri predelavci odvedejo svoje oddel-
ke na delo. Ob 10. uri je kratak odmor.
Ob 12. uri kosilo z enournim odmorom.
Ob 17. uri se neha delo in se delavci raz-
idejo na svoje domove. Oni, ki nimajo
svojega mesta v domači družini, odidejo
v svoja privatna stanovanja. Skupnih
ubikacij vojaškega sistema ni. Prestol-
nica Praga ima svoja delovna združe-
nja. Vsak delavec dobi delovno obleko
in potrebno opremo ter Kč 12 dnevno.
Od teh pride Kč 7 za dnevno hrano,
Kč 5 sše5 pa izplača koncem tedna, t. j.
Kč 35 v gotovini. Poleg tega plača me-

sto samo ves bolniški in nezgodni ter
zavarovalni prispevek za slučaj nemo-
glosti in starosti, to se pravi, vse social-
ne dajatve za delavca tako, da delavec
v delovnem združenju ni prav nič zapo-
stavljen za svojim tovarišem izven zdru-
ženja. Iz tega se vidi, da se z ustnav-
ljanjem delovnih združenj rešuje vpraša-
nje nezaposlenosti na podlagi demokra-
tičnih pogojev, ker se nobenega brez-
poselnega ne sili v delovna združenja,
ki imajo demokratičen značaj, ne kot v
drugih državah, kjer imajo vojaški stroj
kot prisilna taborišča. (Kar bi nekateri
»führerji« radi uvedli tudi pri nas.)

Na razstavi.

— Prijatelji, si obiskal in si ogledal raz-
stavo sodobnih likovnih umetnikov?

— Da.

— Si opazil med slikami tudi študijo
našega mladega slikarja, Nekaj nenavad-
nega.

— Oprosti, kaj si opazil ti na študiji
nenavadnega.

— Listič z napisom: »prodano«.

Spominjajte se CMD

S. A.

Albini in nigrini

Pred kratkim je zopet nekdo prišel in pravil:

»Videl sem belega vrabca. Ali je to kakšna posebnost? Pa tudi kosa sem videl, ki ima več belih letalnih in repnih peres. Obe ptici sem večkrat videl skakati po vrtovih od Gozdarske šole naprej po Koroščevi cesti. Belega vrabca sem tri dni opazoval, nato sem se nameril, da ga dobim živega ali mrtvega in vam ga prinesem. Toda zaman sem čakal in prežal nanj, naslednje dneve se ni več pokazal, bržkone je postal žrtev kakšne močnejše živali.«

Razložim mu:

»Ta pojav se večkrat javlja pri živalih pa tudi ljudem imenuje se albinizem; take živali pa albin ali beličnik.«

»Kako pa pride do tega pojava?«

»V koži, v spodnjih plasteh povrhnjice je v stanicah drobno — zrnatu barvilo ali pigment, od množine in razdelitve tega barvila je odvisna barva kože, ne samo barva kože, temveč tudi kožne tvorine kot lasje, dlake in perje. Tako je v normalnih slučajih. Če pa zaradi kakšne prirojene napake manjka pigment, koža in kožne tvorine pobelijo. Bolno stanje

tega pomanjkanja pigmenta se imenuje albinizmus ali leucopathia.«

»Ali se to stanje javlja pri vseh vrstah živali?«

»Ne, javlja se pri vretenčarjih, večinoma pri domačih živalih, dočim albinizem svobodno živečih živali v naravi kmalu poginejo, ker so bolj izpostavljeni sovratnikom, nimajo namreč varovalne barve pokrajine v kateri živijo.«

»Ali se podedujejo te lastnosti od rodu do rodu?«

»Seveda so te lastnosti podedljive. Delno podedovanje privede večkrat do razlikov.«

»Zanimalo bi me videti, kakšen vtis bi naredile name druge živali kot beličniki?«

»Lahko bi si jih bili ogledali pri preparatorju g. Valnerju. Pred kratkim sem videla pri njem popolnoma belo veverico iz okolice Ptuj, nato vrano, od Sv. Jurija ob Ščavnici, ki ni bila popolnoma bela; sedaj si pa lahko ogledate fazana samca in samico iz lovišča pri Sv. Lenartu, ki sta po glavi, hrbtu, repu in nogah belo lisasta. Ta pojav imenujemo parcialni ali delni albinizem. Zelo zanimiv primer nepopolnega albinizma imajo tudi v mariborskem muzeju; je to rumeni strnad — znana ptica v mariborski okolici — samčevu perje je v odtenkih

mного svetlejša kakor v navadnih slučajih.«

»Ali je pojav, da hermelin pozimi pobeli, tudi v zvezi s tem?«

»To je pa zopet nekaj drugega. Ta pojav pa imenujemo sezonski dimortizem, dvoličnost; to je prilagoditev živali snežni okolici, da je varna pred sovražniki, v prvi vrsti pred ujedami, in da laže bolj neopaženo naskakuje svoje plen.«

»Planinski zajec in polarna lisica najbrž tudi z istega vzroka pobelita?«

»Seveda alpske in polarne živali. V splošnem namreč živali v naravi posnemajo nežive predmete, da se prilagodijo in priravnajo barvi pokrajine, kjer živijo. Nekatere posnemajo sneg, druge kamene, rastline, dele rastlin, bodice, trne in dr. To vse govori v prilog smotrnosti v naravi.

Mogoče vas zanimajo novejši rezultati analognega pojava pri metuljih?«

»Kaj je tudi pri metuljih kaj takega?«

»Pri nekaterih vrstah metuljev se pojavljajo temni eksemplari. Ta pojav imenujemo melanizem v nasprotju s prej omenjenim albinizmom; takega metulja pa melana ali nigrina. Angleški entomologi — raziskovalci žuželk — so prvi zapazili v preteklem stoletju, da so nekatere vrste metuljev, ki so bile svetlejših barv, začele vedno bolj temneti.«

»Kako pa so mogli to ugotoviti?«

»Po dolgih opazovanjih so prišli do tega, da je nigrinov v oddaljenosti od središč velikih industrijskih mest čim dalje manj. Prof. Hasenbrock pravi, da so ta pojav melanizma zapazili na Nemškem v Porurju že l. 1880. na smrekovem preletu, ki je navadno sivkaste barve. Od tedaj so se začeli pojavljati smrekovi preletci v velikih industrijskih mestih v črnorjavih odtenkih. Iste pojave so opazili pri nekaterih drugih nočnih metuljih v Hamburgu, ki so bili lepo črnožametasti.«

»Kaj domnevajo, da so se priselili ti metulji z Angleškega?«

»Malo verjetno bi bilo, da bi ti melanini prešli iz Anglije na Nemško.«

»Kje je iskati vzrok, da so metulji svetlejših barv postajali vedno temnejši?«

»Raziskovalci pravijo, da je treba govtovo iskati vzrok v vplivu plinastih snovi atmosfere na pigmentni hormon (pobudnice) metuljev.«

»Kako so pa prišli do tega mnenja?«

»Potrdili so to poskusi na podlagi umetno izzvanega melanizma. Metulji so v 50% postali temni. Vpliv teh plinov na spremembo pigmente bi se vršil po dihalnih organih metuljev skozi vdusnice, dihalne cevke.«

Spartna gibanje

Stafetne tekme na zimski olimpijadi

Zmagala je Finska — Jugoslavija je na 10. mestu

Včeraj so se vršile v Garmisch-Partenkirchnu stafetne tekme na 4 krat 10 km. Na startu je bilo skupno 16 narodov. Proga je bila tipično norveška in je bil start v olimpijskem stadionu, okoli katerega so morali tekmovalci najprej presmucati gotov krog, predno so odšli na progo.

V Mariboru se je včeraj širila vest, da je Jugoslavija zasedla v gigantski borbi v stafeti 6. mesto, kar so tudi nekatere radijske postaje poročale. Toda veselje in navdušenje je kalilo poročilo današnjih listov, po katerem so se naši fantje plasirali na — 10. mesto.

Rezultati stafete so po uradni listi poročili naslednji:

1. Finska (Nurmeda, Karppinen, Lähde, Jalkanen) 2:41.33. Časi posameznih: Nurmeda 42.34, Karppinen 39.56, Lähde 39.49, Jalkanen 39.14. Finska je dobila zlato kolajno.

2. Norveška 2:41:39. Srebrna kolajna.

3. Švedska 2:43:03. Bronasta kolajna.

4. Italija 2:50:05.

5. Češkoslovaška 2:51:56 (Musil, Berauer, Mihalek, imunek).

6. Nemčija 2:54:54.

7. Poljska 2:58:50 (Gorski, Marusara, Andrej, Karpel, Czech).

8. Avstrija 3:02:48.

9. Francija 3:03:33.

10. Jugoslavija (Knap, Jakopič, Gusti, Klančnik, Smolej) 3:04:38. Časi posameznih: Knap 48.34, Jakopič 47.22, Klančnik 44.51, Smolej 43.51.

Slede: 11. Amerika 3:06:26, 12. Japonska 3:10:59, 13. Latvija 3:26:08, 14. Rumunija 3:27:50, 15. Bolgarija 3:29:39.

Turčija je po tretji predaji odstopila, ker se je prvi njen tekmovalac pobil in je stafeta do 30 km potrebovala 3:24.

Poverjenišvo SO (službeno). Opozarjajo se klubi in sodniki Mariborskega okrožja LNP, da je odslej do preklica naslov za dopise v sodniških zadevah: Ante Schneller, Maribor, Aleksandrova c. 26 II., telefon interurban 27-99.

Ptujske novice

Gasilci ptujskega okraja so zborovali. V nedeljo 9. t. m. je imela ptujska gasilska župa v Narodnem domu pri obilni udeležbi svoj redni občni zbor. Zbor je vodil starešina župe g. Ljudevit Muzek. V okraju je 41 prostovoljnih gasilskih čet, nova četa pa se snuje v Pacinju. Orodje in oprema pri gasilskih četah se je v preteklem letu spopolnilo. Župa šteje 1233 rednih, 85 rezervnih in 568 podpornih članov, ter 67 samaritanov, skupno 1973 člane. V župi so štiri dvokolne motorne brizgalne, 11 motornih agregatov, 27 četverkolnih ročnih brizgalk in nekaj hidroforjev. Za prevoz moštva je 10 avtomobilov in 1 rešilni avto, ter 35 gasilskih vozov. Ves inventar predstavlja vrednost 1.618.870 Din. Dohodkov je imela župa 352.814 Din, izdatkov pa 268.814 Din. Proračun za tekoče leto predvideva 17.860 Din potrebščin in ravno toliko dohodkov. V proračunu je tudi postavka za stalno gasilsko pisarno s sedežem v Ptuj. V preteklem letu je bilo 59 požarov, 153 nesreč, pri katerih so gasilci sodelovali od nosno nudili svojo pomoč. Pri požarih je delalo 1460 gasilcev skozi 204 ure; ponesrečilo se je pri tem 7 gasilcev. Škoda požarov znaša 2.145.362 Din. Gasilci so obvarovali prebivalstvo ogromne škode okrog 5.158.000 Din. Nadalje se namerava urediti pri vsaki gasilski čet majhna lekarna za prvo pomoč pri poškodbah pri požarih. Kot delegat za zajedniško skup-

ščino se določa g. Anton Kolarič iz Središča ob Dravi.

Ustanovitev emigrantske organizacije v Ptuj. V soboto 8. tm. se je vršil v Ptuj prijateljski sestanek vseh emigrantov iz Primorske, ki je bil nadvse pričakovane zelo dobro obiskan. Iz Maribora je prišla skupina emigrantov - Slovencev, med njimi tudi g. Marino Kralj, kojemu je po otvoritvi sestanka dal besedo mestni župan Dr. Remec, ki je vodil sestanek. G. Kralj je v daljšem govoru obširno obrazložil namen in pomen te organizacije. Posebno je poudaril, da je ustanovitev emigrantskega društva v sedanjem napetem trenutku tembolj potrebna. Izvoljen je bil pripravljalni odbor s predsednikom dr. Alojzijem Remcem na čelu.

Jadranska straža v Ptuj je priredila preteklo nedeljo v prostorih oficirske čitalnice družabni večer, ki je prav dobro uspel. Obiskovalcev iz meščanskih krogov je bilo toliko, da so bili obsežni prostori čitalnice premajhni. Goste je pozdravil komandant mesta g. inž. major Manojlovič. Po dobro uspelem koncertu je sledil običajni ples. Obiskovalcem ostane ta lep družabni večer v najlepšem spominu, ker je vladala med oficirskim korom in civilnim prebivalstvom najlepša harmonija in prijateljstvo.

Slovenjegoviške novice

Sv. Bolienk na Kogu. Kakor vsako leto, tako je tudi letos priredilo Bralno društvo »Lipa« pri Sv. Bolienku na Ko-

gu svoj zabavni večer. Zbrane goste je v imenu društva pozdravil njen predsednik šol. uprav. g. Flajs. V zbranih besedah pa je orisal društveno delo nastavnik mešč. šole iz Maribora in bivši tukajšnji upravitelj Albert Žerjav, ter bodril članstvo k vzajemnemu in smotrному delu. Krepko pa je donela slovenska pesem naših pevcev pod spretnim vodstvom svojega požrtvovalnega pevovodje učitelja g. Staniča, katerim ploskanja ni manjkalo. Le žal, da nas g. Stanič v kratkem zapusti in odide na svoje novo službeno mesto k Sv. Marjeti niže Ptuj. Želimo mu samo eno, da bi se počutil tam tako kakor se je med nami in da bi ga ljudje vzljubili kot pridnega in dobrega vzgojitelja naše mladine.

Marenberške novice

Kolo jugoslovanskih sester je imelo preteklo nedeljo lepo uspešno družabni večer.

Spomenik pred sodiščem bodo renovirali. Ta zgodovinski spomenik, ki so ga prenesli iz bivšega samostana v trg, bodo že letos renovirali. V ta namen se je že mudil v Marenbergu prof. dr. Mal, ki je dal potrebne nasvete. Za spomenikom je bila lani vsajena lipa v spomin na tragično smrt viteškega kralja Aleksandra zedinitelja, letos pa nameravajo vzdigniti tudi spominski ploščo.

Pritožba naših radijskih naročnikov. Naši radijski naročniki se pritožujejo, da občutijo opoldne in zvečer gotove motnje pri sprejemu, ki jih povzročajo goto-

vi ljudje, ki opoldne žagajo drva, zvečer pa z raznimi aparati za masiranje, ki niso izolirani. Ker naši radijski naročniki porabijo skupno za čez 1000 Din toka, je njih pritožba popolnoma upravičena. Posebno opoldne so te motnje neznosne in občinska elektrarna, ki deluje opoldne z zmanjšano kapaciteto je prošnja, da bi vsaj opoldne kapaciteto povečala gladko odklonila. Radi tega je šla pritožba na pošto direkijo in upamo, da bo zadeva rešena potem te inštanice.

TO JE ZLATO!

Te dni so prepeljali v Moskvo ogromen kos zlata, ki so ga odkopali v uralskem gorovju. Omenjeni kos zlata tehtal 17 kilogramov in 780 gramov. Voda, ki je v teku stoletij prodirala v zemljo, je od vseh strani izvrtala ogromni kos zlata, ki se na teh točkah blešči v ne navadno lepi rumeni žarkosti.

Ubežnik.

Janeza so ujeli, ko je pobegnil iz boja na fronti. Zvezanega so pripeljali pred poveljnika, ki je pričel nad njim kričati:

— Mar si pozabil na prisego, da boš branil dolovino?

— Gospod polkovnik, odgovarja Janez, jaz sem hraber vojak in se nisem izneveril dani prisegi. V kolikor pa sem sem to storil iz razloga, ker mrzim sovražnika tako, da mu nisem mogel pogledati v lice.

V vsako slovensko hišo »Večernik«!

Razno	PENZIIONIST	Sobo odda
NEVESTE! Kuhinjsko posodo, porcelan, steklo in vso opremo za kuhinjo kupite, tudi proti hranilnim knjižicam najugodnejše pri trdki A. Vicel, Gosposka ul. 5. 676	pride s pisalnim strojem proti mali nagradi na dom reševati slovensko-nemško trgovsko in privatno korespondenco ob vsaki uri. Za cenjena naročila prositi: L. K. Magdalen-ska ulica 71. 670	SOBO opremljeno, solčno, poseben vhod, oddam stalnemu namješčenju ali vpokojencu. Stritarjeva ul. 5-I. 599
BRZOJAV! Morski skampi, moli in girice danes za večerjo v gostilni Vicel. Rotovski trg 8. 673	Stanovanje TRISOBNNO STANOVANJE oddam v bližina parka. Poizve se Meljska cesta 14. 672	Službo dobi ENTLARICO za robčke rabim. Najnižje ponudbe na upravo »Večernika« pod »Stalno delo«. 669

Tužne vesti naznanjamo, da nas je naš dobri oče, stari oče, tast in stric, gospod

Anton Lampo

trgovec

nenadoma zapustil ter oddal dušo Bogu.

Pogreb blagopokojnega bo dne 12. februarja ob 16. uri iz mrtvašnice na mestno pokopališče.

Maša zadušnica se bo molila rajnkemu v spomin v frančiškanski cerkvi, dne 13. februarja ob pol 9. uri.

Maribor, dne 11. februarja 1936.

Globoko užaloščeni otroci ter ostalo sorodstvo.